ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **M. T.**, zastoupen Mgr. Pavlínou Zámečníkovou, advokátkou se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2018, čj. OAM-102/ZA-ZA11-LE24-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2018, čj. 34 Az 5/2018-10,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2018, čj. OAM-102/ZA-ZA11-LE24-2018, žalobu ke krajskému soudu, který ji usnesením uvedeným v záhlaví tohoto usnesení odmítl podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), neboť žalobce přes výzvu krajského soudu provedenou usnesením ze dne 14. 5. 2018, čj. 34 Az 5/2018-5, neodstranil ve stanovené lhůtě vady žaloby spočívající mj. v absenci žalobních bodů. Krajský soud přitom dovodil, že usnesení ze dne 14. 5. 2018 bylo žalobci doručeno formou náhradního doručení (fikcí) dne 17. 5. 2018.

[2] Proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby podal žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížnost. Stěžovatel má za to, že napadené usnesení mu dosud nebylo řádně, resp. účinně, doručeno. S odkazem na § 49 odst. 1, 2, § 46a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř."), uvedl, že písemnosti soudu se doručují na adresu pro doručování, dále lze také doručit na kterémkoli jiném místě, na němž bude

zastižen. Podle názoru stěžovatele v případě nedoručení písemnosti adresátovi na adrese pro doručování je třeba doručovat i na jiných místech.

[3] Stěžovatel v návaznosti na uvedené namítl, že za situace, v níž mu nebylo usnesení krajského soudu ze dne 14. 5. 2018, které mu bylo doručováno do vlastních rukou, doručeno na adresu jeho bydliště, měl mu krajský soud doručovat na adresu Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky, v Zastávce u Brna, kam stěžovatel od podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany pravidelně docházel za účelem prodloužení platnosti průkazu žadatele o mezinárodní ochranu. Uložit písemnost ve smyslu § 49 odst. 2 o. s. ř. lze pouze v případě, že soud vyvinul veškerou snahu a pokusil se písemnost doručit nejen na adrese pro doručování, ale také kdekoli jinde. V této souvislosti stěžovatel dále argumentoval, že v případě postupu dle § 49 odst. 2 o. s. ř. doručující orgán písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem výzvu (v domovní schránce, vylepenou na dveřích bytu adresáta apod.), aby si písemnost vyzvedl. Písemnost se tedy uloží, o čemž musí být adresát řádně poučen, a to včetně poučení o lhůtě k vyzvednutí písemnosti a následcích marného uplynutí této lhůty. K tomu však v případě doručování usnesení ze dne 14. 5. 2018 nedošlo.

[4] Podle stěžovatele by mu ostatně nebylo doručeno ani tehdy, pokud by se v případě usnesení ze dne 14. 5. 2018 jednalo o písemnost ve smyslu § 50 odst. 1 o. s. ř. Nemohlo totiž dojít ke vhození písemnosti do schránky, neboť stěžovatel v době doručování písemnosti neměl na adrese, na níž mu bylo dotčené usnesení doručováno, domovní schránku. Za této situace by mělo být usnesení vráceno krajskému soudu, o čemž by mělo být v místě doručování zanecháno písemné oznámení a krajský soud by usnesení musel doručit vyvěšením na úřední desce soudu. Pokud tímto způsobem krajský soud nepostupoval, nemohlo dojít k doručení usnesení ze dne 14. 5. 2018.

[5] Stěžovatel uzavřel, že za popsané situace nebyly dány podmínky pro odmítnutí žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a navrhl, aby NSS usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti, protože má za to, že krajský soud při doručování usnesení ze dne 14. 5. 2018 postupoval v souladu se zákonem.

[7] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[8] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl NSS již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat mj. tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní právní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že mu v důsledku chybného procesního postupu krajského soudu nebylo doručeno usnesení ze dne 14. 5. 2018, v důsledku čehož došlo k nesprávnému odmítnutí jeho žaloby. Uvedená tvrzení nelze v daném případě

z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit, neboť jsou tvrzena pochybení v postupu krajského soudu, která by s ohledem na předmět řízení mohla být zásadní ve výše uvedeném smyslu. NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele je přijatelná.

[10] Kasační stížnost je nedůvodná.

[11] Nejprve je nutné zrekapitulovat průběh řízení před krajským soudem. Stěžovatel podal dne 26. 4. 2018 blanketní žalobu, v níž uvedl jako svou adresu pro doručování: V. X, Krajský soud si adresu stěžovatele ověřil výpisem z jeho evidenční karty ze dne 4. 5. 2018 (č. l. 4 soudního spisu; teprve dne 25. 7. 2018, kdy se dostavil ke krajskému soudu a bylo mu předáno nyní kasační stížností napadené usnesení, stěžovatel uvedl, že t. č. pobývá na adrese uvedené v záhlaví tohoto usnesení – pozn. NSS), podle níž stěžovatel při odchodu z Pobytového střediska v Havířově uvedl jako adresu svého pobytu adresu uvedenou v žalobě.

[12] Následně krajský soud stěžovatele vyzval k odstranění vad žaloby ve lhůtě 10 dnů usnesením ze dne 14. 5. 2018, v němž stěžovatele rovněž poučil o následcích, pokud k odstranění vad žaloby i přes tuto výzvu nedojde. K doručení tohoto usnesení použil krajský soud způsob vymezený v § 50 o. s. ř., který je určen pro doručování jiných písemností, tj. těch, které se nedoručují do vlastních rukou. Vzhledem k tomu, že zákon neukládá, aby usnesení obsahující výzvu k odstranění vad žaloby bylo doručováno do vlastních rukou, a krajský soud tento způsob doručení nenařídil, nelze proti volbě způsobu doručení podle § 50 o. s. ř. (s využitím obálky typu III.) nic namítat.

[13] Pro tento způsob doručení podle § 50 odst. 1 s. ř. s. platí, že *nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenou vhozením do schránky, datum vhození vyznačí doručující orgán na doručence a na písemnosti.* Ust. § 50 odst. 2 o. s. ř. pak stanoví, že *nelze-li doručit podle odstavce 1, doručující orgán písemnost vrátí odesílajícímu soudu a v místě doručení o této skutečnosti zanechá písemné oznámení. Odesílající soud doručí písemnost vyvěšením na úřední desce soudu; písemnost se považuje za doručenou desátým dnem po vyvěšení. Stejně se postupuje, nelze-li v místě doručení zanechat oznámení; § 49 odst. 7 se použije obdobně.*

[14] Podle příslušné doručenky nebyl stěžovatel při pokusu o doručení usnesení ze dne 14. 5. 2018 poštovním doručovatelem dne 17. 5. 2018 zastižen, proto byla zásilka obsahující dané usnesení dle údajů na doručence vložena do domovní nebo jiné adresátem (stěžovatelem) užívané schránky. V souladu s § 50 odst. 1 o. s. ř. tak bylo dané usnesení krajského soudu doručeno stěžovateli dne 17. 5. 2018.

[15] NSS v této souvislosti připomíná, že doklad o doručení písemnosti soudu (doručenka) má povahu veřejné listiny (§ 50f odst. 3 o. s. ř.). Za předpokladu, že je doručenka řádně vyplněna, jako je tomu v nyní projednávané věci, je tedy veřejnou listinou potvrzující pravdivost toho, co je v ní osvědčeno, není-li prokázán opak. K tomu, aby mohla být vyvrácena správnost údajů o doručení na doručence uvedených, musel by stěžovatel nejen tvrdit, ale také prokázat skutečnosti vedoucí k závěru, že údaje na doručence nejsou pravdivé. Správnost veřejné listiny - doručenky tedy lze vyvrátit, zároveň však platí, že důkazní břemeno nese ten, kdo správnost veřejné listiny popírá. Zpochybňuje-li tedy stěžovatel správnost údajů uvedených na doručence (resp. namítá, že

stanovený postup doručování nebyl dodržen), je povinen o tom soudu předložit (označit) důkazy a tímto způsobem svá tvrzení prokázat (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 12. 2005, čj. 4 As 17/2005-53, ze dne 23. 2. 2017, čj. 1 Azs 20/2017-29).

[16] Ačkoli stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že údajně na adrese V. X., na níž mu bylo doručováno usnesení ze dne 14. 5. 2018, neměl a nemá domovní nebo jinou schránku, nepředložil ani neoznačil k tomuto svému tvrzení žádné důkazy. Nejedná se přitom o tzv. negativní skutečnost, kterou prokázat nelze, neboť neexistenci domovní schránky nebo jiné stěžovatelem užívané schránky v době doručování (tj. dne 17. 5. 2018) by bylo možno prokázat např. výpovědí svědků (možnost prokazování negativní skutečnosti NSS připustil např. v rozsudku ze dne 19. 9. 2018, čj. 2 As 280/2018-14).

[17] V této souvislosti NSS podotýká, že nepřehlédl, že napadené usnesení o odmítnutí žaloby se již stěžovateli na adresu uvedenou v žalobě doručit nepodařilo. Podle sdělení pošty ze dne 5. 6. 2018 na obálce typu III., kterou bylo toto usnesení stěžovateli doručováno, nebylo možné zásilku vložit do schránky; o této skutečnosti ovšem bylo možné zanechat písemné oznámení v místě doručení (viz obálka na č. l. 13 soudního spisu). Tato skutečnost však nemůže výše uvedené závěry změnit, neboť povinností stěžovatele bylo prokázat své tvrzení, že právě dne 17. 5. 2018, kdy mu bylo doručováno usnesení obsahující výzvu k odstranění vad žaloby, na dotčené adrese neměl domovní nebo jinou jím užívanou schránku; tuto povinnost nesplnil. Neměl-li snad stěžovatel na uvedené adrese tuto schránku později či kdykoli jindy (v rozmezí doby mohlo dojít k manipulaci s touto schránkou), nemůže to nic změnit na skutečnosti, že mu dne 17. 5. 2018 bylo usnesení krajského soudu ze dne 14. 5. 2018 obsahující výzvu k odstranění vad žaloby v souladu s § 50 odst. 1 o. s. ř. doručeno.

[18] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl.

[19] NSS ve věci rozhodl dle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, protože neshledal důvody pro jeho nařízení.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu